

A blurred background image of a forest with several people walking along a path. The people are out of focus, and the trees are dense. A large, weathered log lies horizontally across the bottom of the frame.

Luonnonsuojelualueohjelma

2026–2040

Liite 1 Kohdekortit

LUONNOS 19.11.2025

SISÄLLYS

Tampereen luonnonsuojelualueohjelma 2026-2040 - suojelukohteet	3
Pohjois-Tampereen luonnonsuojelualueohjelman kohteiden Koonti.....	4
1 Keskinen Pirttijärvi	5
2 Ylä-Pirttijärvi	6
3 Puukkosuo	7
4 Jylhänperä.....	8
5 Vähä-Valkeajärvi	9
6 Terälahti-luontokoulun metsä	10
7 Taulasalo	11
8 Niemisenokka	12
9 Kintulammin laajennos	13
10 Katusuo	14
11 Korpi-Keso.....	15
12 Uusi-Keso	16
13 Metsä-Kiikkinen	17
Kantakaupungin luonnonsuojelualueohjelman kohteet Koonti.....	18
14 Reuharinniemi	19
15 Kauppi-Niihama	20
16 Iidesjärvi:.....	21

17 Pitkäähde	22
18 Lahdespohja	23
19 Leppänen.....	24
20 Lahdenperä	25
21 Multivuori.....	26
22 Hervantajärven luoteispuoli.....	27

TAMPEREEN LUONNONSUOJELUALUEOHJELMA 2026-2040 - SUOJELUKOhteet

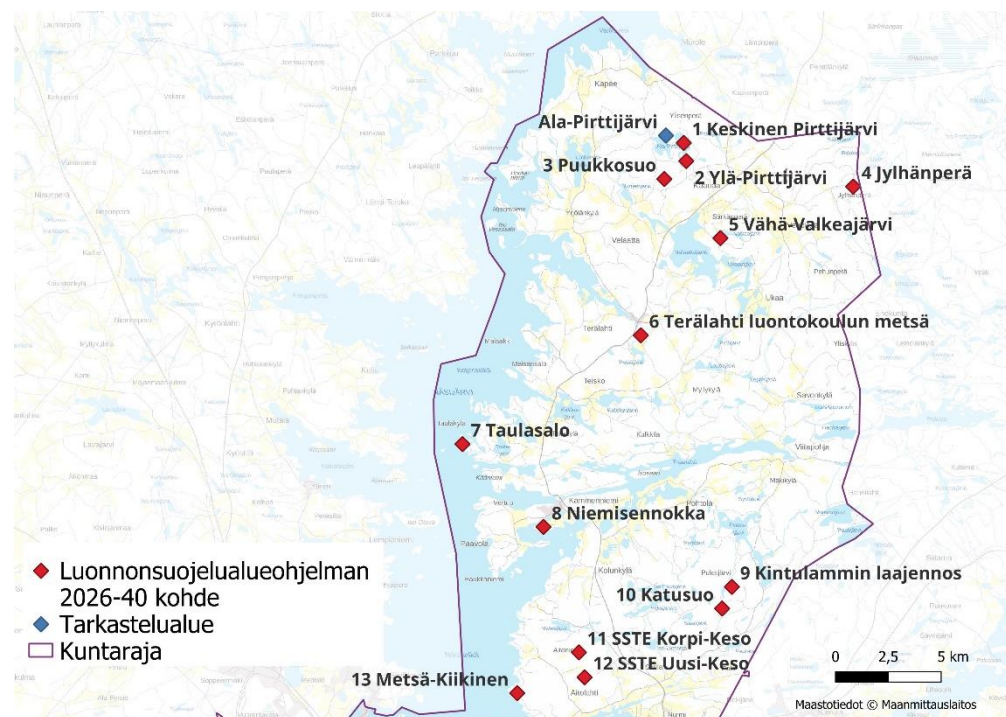
Luonnonsuojelualueohjelman kohteet (22 aluetta) esitetään sijainnin esittäville koontikartoilla pistemäisinä, erikseen Pohjois-Tampereen kohteet (sivu 4) ja Tampereen kantakaupungin kohteet (sivu 19). Kohteet on esitetty myös taulukoissa, joista käy ilmi alueen perustiedot taulukkomuodossa. Koontikartoilla on myös suuntaa antavasti esitetty tarkastelualueiden likimääräiset sijainnit (3 aluetta), mistä on mahdollista ohjelman päivittyessä löytää uusia suojelukohteita.

Kustakin luonnonsuojeluohjelman kohteesta on laadittu sen lyhyesti esittelevä kohdekortti. Kohdekorteissa esitetään alueen perustietojen ja alustavan rajauksen esittävän kartan lisäksi alueen yleiskuvaus, tiedossa olevat suojeluarvot sekä sanallinen arvio kytkeytyvyydestä. Kohteittain esitetään myös mahdolliset tiedossa olevat hoidon ja käytön tarpeet, luontoselvitystarpeet ja voimassa olevat kaavat yleispiirteisesti. Lisäksi esille on nostettu mahdolliset muut huomioitavat seikat, jotka ohjelman laadintahetkellä ovat olleet tiedossa.

POHJOIS-TAMPEREEN LUONNONSUOJELUALUEOHJELMAN KOHTEIDEN KOONTI

Taulukko 1. Pohjois-Tampereen luonnonsuojelualueohjelman kohteiden alustavat pinta-alat ja alustava suojelun aikataulu. LSO 2012-2020 -sarakeessa mainitaan, mikäli kohde tai osa sitä on ollut mukana jollain suojelun tavalla jo aiemmassa Tampereen luonnonsuojeluohjelmassa 2012-2020. Suojelun tapana on siinä vaihtoehtoina arvometsä, kaavasuoja tai LSL eli luonnonsuojelulaki.

Kohde nro	Nimi	LSO 2012-2020	Maapinta-ala (ha)	Vesipinta-ala (ha)	Kokonaispinta-ala (ha)	Suunniteltu toteutus
1	Keskinen Pirttijärvi	arvometsä (osin)	12,6	0	12,6	2033-2037
2	Ylä-Pirttijärvi	arvometsä	8,9	0	8,9	2033-2037
3	Puukkosuo		6,1	0	6,1	2033-2037
4	Jylhänperä	LSL (osin)	58,8	2,7	61,5	2026-2029
5	Vähä-Valkeajärvi		22,3	4,5	26,8	2037-2040
6	Terälahti luontokoulun metsä		20,8	0	20,8	2037-2040
7	Taulasalo		35,9	0	35,9	2029-2033
8	Niemisenokka		4,4	0	4,4	2029-2033
9	Kintulammin laajennos		18,0	0	18,0	2033-2037
10	Katusuo		22,4	0	22,4	2033-2037
11	Korpi-Keso		101,8	0	101,8	2029-2033
12	Uusi-Keso		28,2	0	28,2	2029-2033
13	Metsä-Kiikkinen		10,9	0	10,9	2037-2040
	pinta-ala yhteensä		351,0	7,2	358,3	

Kuva 1 Luonnonsuojelualueohjelman kohteet ja tarkastelualue Pohjois-Tampereella.

1 KESKINEN PIRTTIJÄRVI

PERUSTIEDOT:

koko: 12,6 ha, **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012—2020, **aikataulu:** valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Teiskossa sijaitsevan Keskisen Pirttijärven lähes kokonaan ympäröivä kapea rantametsäkaista, joka rajautuu yksityisiin metsiin ja länsiosaltaan kaupungin omistamaan Ala-Pirttijärven virkistysalueeseen. Rajauksen eteläisin osa Ylä-Pirttijärven pohjoisrantaa. Tampereen luonnonsuojeluohjelmassa 2012–2020 kohde on osoitettu lähes täysin arvometsänä suojeltavaksi.

SUOJELUPERUSTEET

Rakentamattomat, luonnontilaiset rannat, joita ympäröivät vanhat metsät. Runsaslähöpuustoisia kangasmetsiä, reheviä korpia ja kalliometsiä. Alueeseen kuuluu myös Ylä-Pirttijärven ja Keskisen Pirttijärven välinen lasku-uoma, joka on rannoiltaan soistunut luonnontilainen puro. Ylä-Pirttijärven rannassa on yli 200-vuotiaasta mäntyä kasvava luonnontilainen rantaräme

KYTKÄYTYNEISYYS

Sijoittuu yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle.

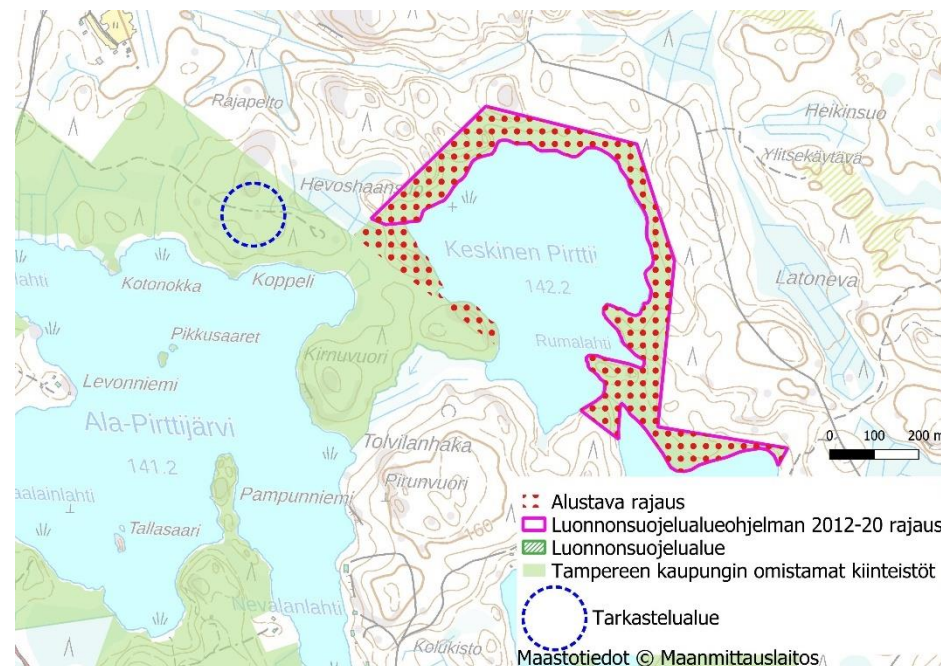
Luonnonsuojelualueohjelman kohde Ylä-Pirttijärvi noin 500 metrin etäisyydellä eteläpuolella.

HOITO JA KÄYTTÖ

Jätetään kehittymään puustoltaan luonnontilaiseksi.

LUONTOSelvITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 2 Keskisen Pirttijärven alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): maaseutualue, laaja yhtenäinen metsäalue

Aitolahdi-Teisko rantayleiskaava (yk016): V virkistysalue

MUUTA HUOMIOITAVAA

Ala-Pirttijärven tarkastelualue kohteen länsipuolella. Maakuntakaavan ja Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan ohjeellinen virkistysreittiyhteys kulkee järvien välisellä kannaksella.

3 PUUKKOSUO

PERUSTIEDOT:

koko: 6,1 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Teiskossa Pirttijärvien retkeilyalueella sijaitseva pienialainen luonnontilaisen kaltainen suoyhdistymä ja kivikko kahden kallioalueen välissä. Rajautuu Syväojan luonnonsuojelualueen kaakkoiskulmaan. Alue sijaitsee Rääkkäkankaan pohjavesialueen reunalla.

SUOJELUPERUSTEET

Luonnontilaisen kaltainen suoyhdistymä, jossa nevaa, rämettä ja korpia. Eteläreunalla on vanha oja, jonka kuivatusvaikutus vähäinen. Länsipäässä kallioiden välinen louhikko, jonka länsipuolisen pienen korven kautta laskee noro alapuoliseen Syväojaan.

KYTKEYTYNEISYYS

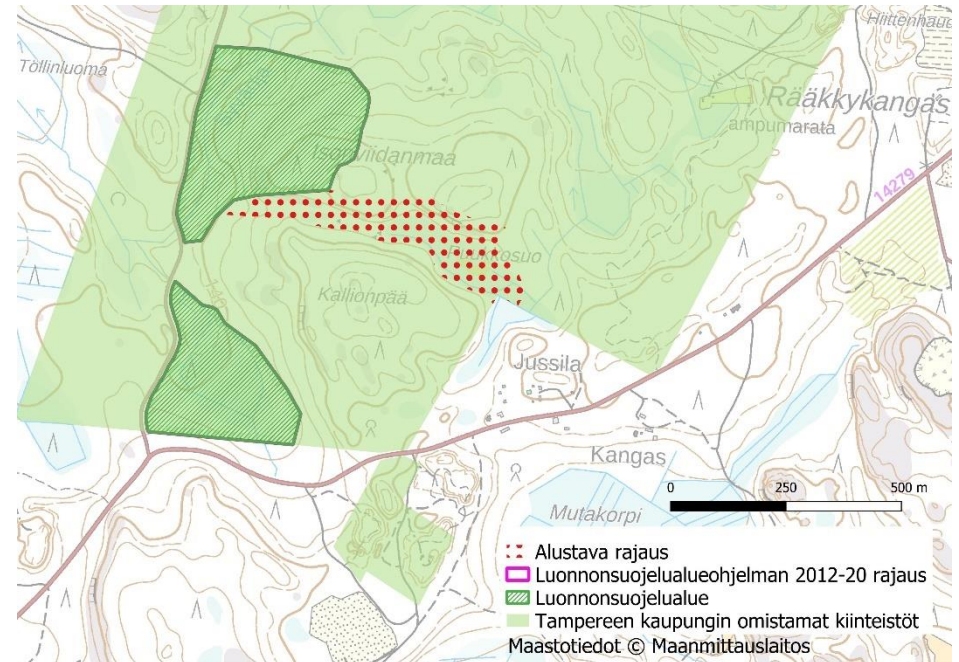
Yhdistyy Syväojan luonnonsuojelualueeseen (11ha), jonka kanssa muodostuu yhteispinta-alaksi 17 ha. Eteläpuolella myös Vaiverosuon luonnonsuojelualue. Sijoittuu yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Eteläosassa on vanhoja ojituksia, joiden vaikutuksia seurataan ja tarvittaessa laaditaan ennallistamissuunnitelma.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus.

Kuva 4 Puukkosuon alustava rajaus maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): laaja yhtenäinen metsäalue, virkistysalue

Aitolahdi-Teisko rantayleiskaava (yk016): V

MUUTA HUOMIOITAVAA

Pohjavesialueen rajalla.

4 JYLHÄNPERÄ

PERUSTIEDOT:

koko: maa 58,8 ha, vesi 2,7 ha **tyyppi:** osin Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 (Koskela, Jylhänperä luonnonsuojelualue) **aikataulu:** valtuustokausi 2025-2029

KUVAUS

Laaja yhtenäinen metsäalue Oriveden rajalla. Rajauksessa mukana vesialueet: Ukonjärven eteläisin lahti, nimetön metsälampi sen eteläpuolella sekä Ukonjärven laskupuro Jylhänoja. Eteläkärki rajautuu valtion omistamaan metsäkiinteistöön. Tampereen korkein kohta, Koskelankorkea (211m) sijaitsee alueen eteläosassa.

SUOJELUPERUSTEET

Suurien korkeuserojen, jyrkänteiden sekä runsaslahopuustoisten rinnekuusimetsien ja lakikallioiden luonnehtimaa metsää, jota pilkkovat pienet luonnontilaiset vesistöt. Kangasmetsien lisäksi myös lehtoja ja erityisesti vesistöjen rannoilla korpia sekä luhtia. Arvokas pienvesi, Jylhänoja on luonnontilaisen kaltainen puro. Alueella on myös kangasmetsien Pirkanmaan vastuulajin esiintymä.

KYTKEYTYNEISYYT

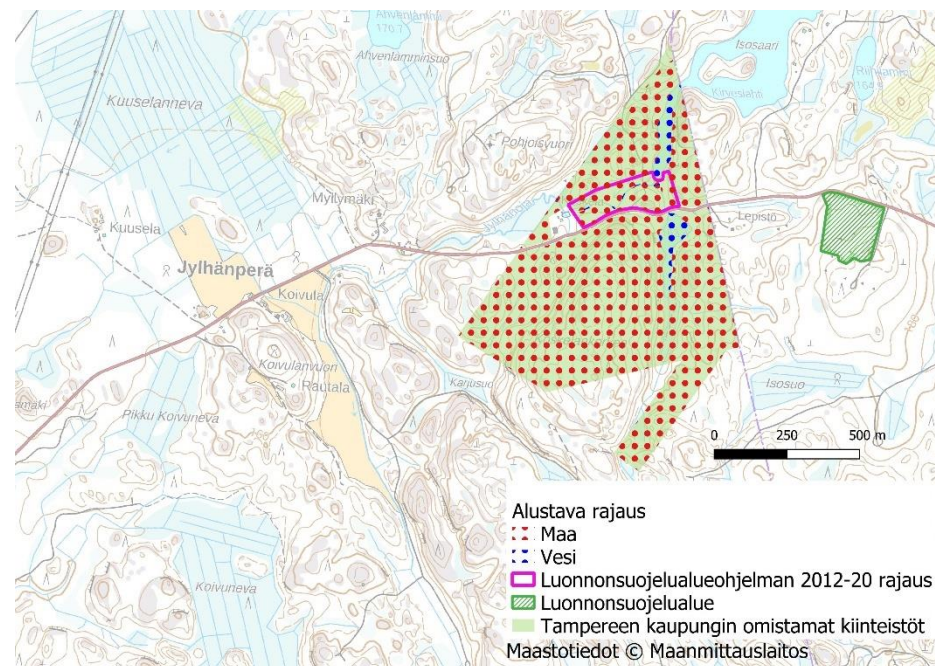
Noin 300 m etäisyydellä itäpuolella yksityinen luonnonsuojelualue. Suojelualueverkoston tärkeä osa koillis-Tampereella, jossa suojelualueverkosto on ennestään melko harvaa. Sijoittuu yleiskaavan laajan yhtenäisen metsäalueen alueelle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Piensoiden vanhojen ojituksien vaikutuksia seurataan ja tarvittaessa laaditaan ennallistamissuunnitelma.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 5 Jylhänperän alustava rajaus maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050):

luonnonsuojelualue tai -kohde, laaja yhtenäinen metsäalue, maaseutualue

Aitolahti-Teisko rantayleiskaava (yk016): M

MUUTA HUOMIOITAVAA

Jylhänojan uomassa on vanhan myllyn rakenteita. Tiet suojavyöhykkeineen sekä jätepiste tien varrella rajataan alueen ulkopuolelle.

5 VÄHÄ-VALKEAJÄRVI

PERUSTIEDOT:

koko: maa 22,3 ha, vesi 4,5 ha **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2037-2041

KUVAUS

Teiskossa sijaitseva pieni lampi ja sitä ympäröivät jylhät kalliometsät Valkeajärven ja Rotkovuorentien välissä. Mukana myös Valkeajärven etelärantaa.

SUOJELUPERUSTEET

Vanhaa mäntyvaltaista kalliometsää, jota luonnehtivat kallioden väliset ja rantoihin rajautuvat jyrkät rinteet ja jyrkänteet. Alueeseen kuuluva Vähä-Valkeajärvi on kirkasvetinen luonnontilainen metsälampi, jonka rannat ovat rakentamattomat ja luonnontilaiset. Vesistöihin laskee myös pieniä noroja eri puolilta aluetta. Kiinteistön rajalla kulkeva Vähä-Valkeajärven lasku-uoma on osin kevyesti perattu, mutta luonnontilaistumassa. Sen varrella sijaitsee rehevä korpi, jonka tuntumassa kasvaa myös metsälehmuksia.

KYTKEYTYNEISYYT

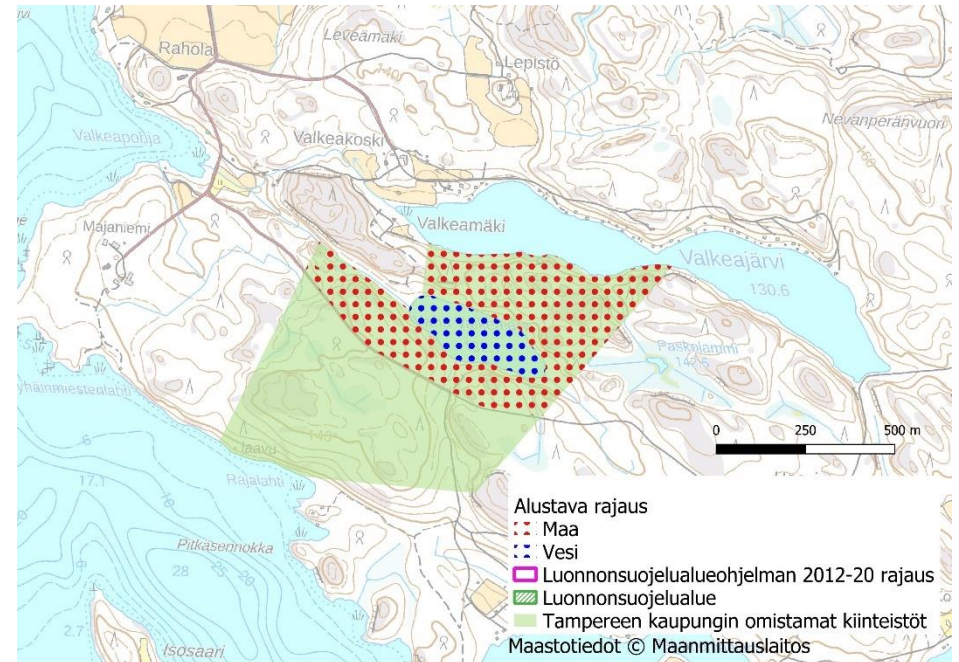
Lähimmät luonnonsuojelualueet Nalli n. 2 km etäisyydellä etelässä ja Vaiverosuo n. 3 km etäisyydellä luoteessa. Alue on tärkeä täydennys koillisen Tampereen melko harvalle luonnonsuojeluverkostolle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Jätetään kehittymään puustoltaan luonnontilaiseksi.

LUONTOSelvITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 6 Vähä-Valkeajärven alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): maaseutualue, rantayleiskaava-alue

Aitolahti-Teisko rantayleiskaava (yk016): V, W

MUUTA HUOMIOITAVAA

Alueeseen rajautuvan tien huomioiminen.

6 TERÄLAHTI-LUONTOKOULUN METSÄ

PERUSTIEDOT:

koko: 20,8 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2037-2041

KUVAUS

Kiimajoen eteläpuolinen metsäalue Terälähten keskustan läheisyydessä. Rajautuu Kiimajokeen ja teihin.

SUOJELUPERUSTEET

Varttunutta kuusimetsää Kiimajoen Vehkakosken rannalla. Lisäksi Petääjärvestä laskeva luonnontilainen puro, jonka varrella arvokasta kasvilajistoa. Vehkakosken arvokkaaseen lajistoon kuuluu mm. Pirkanmaan virtavesien vastuulajeihin kuuluva vähäsilmupalkonen. Yhtenäisellä metsäalueella myös linnustollista arvoa.

KYTKEYTYNEISYYS

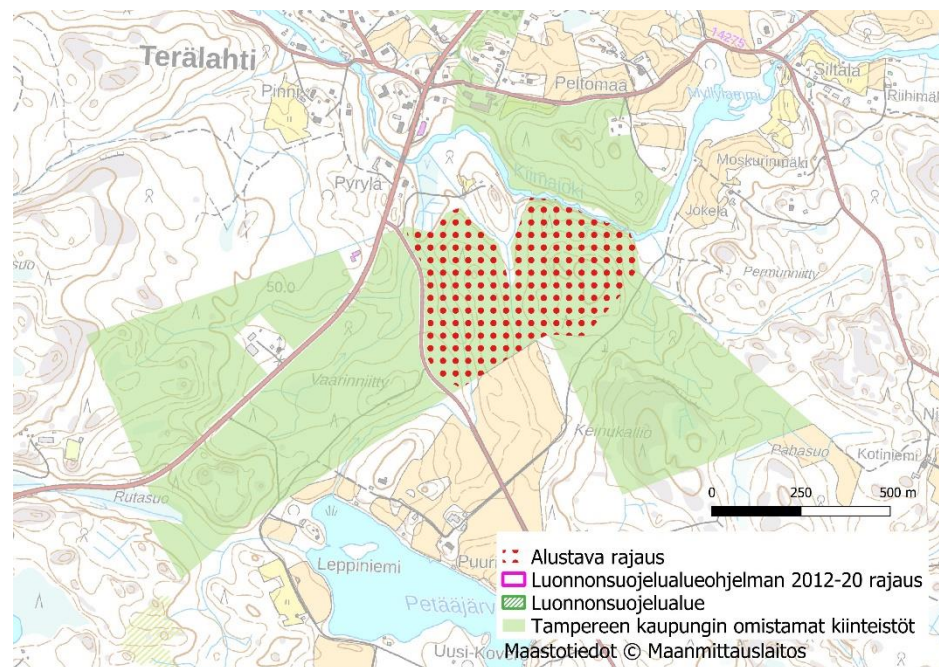
Lähimmät luonnonsuojelualueet 3-5 km etäisyydellä. Sijoittuu osin yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle. Tärkeä täydennys Terälähten seudun luonnonsuojelualueverkostoon.

HOITO JA KÄYTTÖ

Luontokoulun käyttötarpeet sekä metsään sijoittuvan laavun käyttö ja ylläpito huomioitava.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus ja linnustoselvitys

Kuva 7 Terälahti-luontokoulun metsän alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): Palvelujen saavutettavuuden kannalta suotuisa alue, laaja yhtenäinen metsäalue Terälähten osayleiskaava (YK019): M

MUUTA HUOMIOITAVAA

Luontokoulun laavun ja sen huoltotien sekä luontokoulun käytön mahdollistavat rauhoitusmääräykset.

8 NIEMISENNOKKA

PERUSTIEDOT:

koko: 4,4 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2029-2033

KUVAUS

Kämmenniemen eteläpuolisella Niemisennokan niemellä sijaitseva monimuotoinen luontoalue. Tapoonlahden ja Heposunlahden välillä, peltojen ja vesistöjen ympäröimä.

SUOJELUPERUSTEET

Lahtien rannat ovat reheviä rantaluhtia, osin tulvavaikutteisia metsiä. Rannat ovat luonnontilaisia. Varttuneessa kangasmetsärinteessä sekä lahdilla on lajistoarvoja, erityisesti linnusto on monipuolinen.

KYTKETYNEISYYS

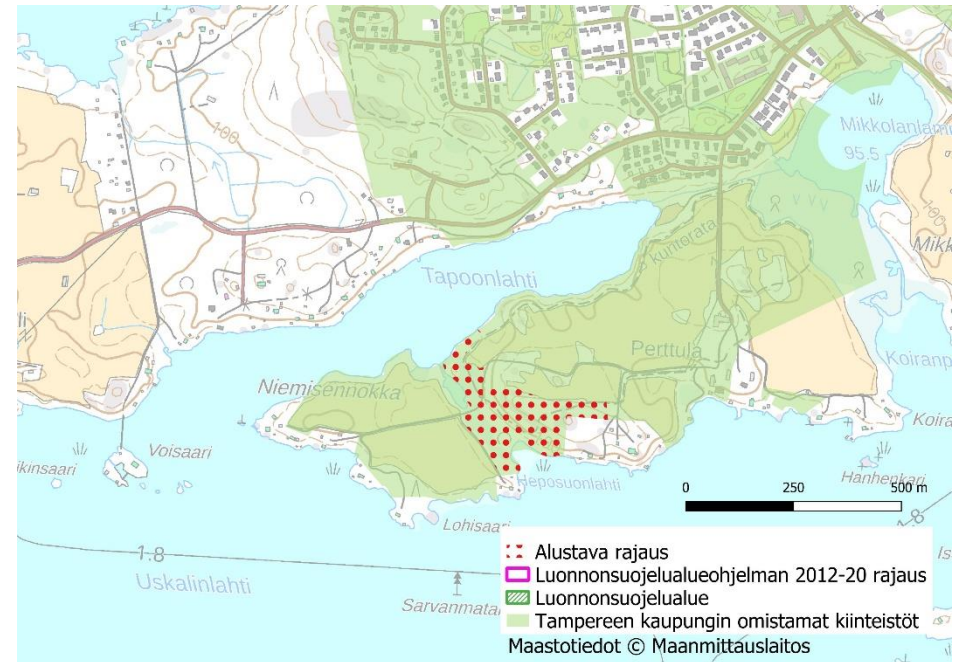
Lähin suojelualue on noin 2 kilometrin päässä. Nuorajärven Natura-alueelle on n. 3 kilometriä.

HOITO JA KÄYTTÖ

Alueen halki kulkee ulkoilureitti, joka on talvella latuna. Luhtia ja tulvametsiä tulee seurata ja varmistaa ettei niiden kosteustasapaino heikkene.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 9 Niemisennokan alustava rajausta maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): Virkistysalue, palvelujen saavutettavuuden kannalta suotuisa alue

Aitolahdi-Teisko rantayleiskaava (yk016): V

MUUTA HUOMIOITAVAA

Maakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta. Heposunlahden historiallisen ajan louhos etelärannalla. Alueen poikki kulkevan yksityistien huomioiminen.

9 KINTULAMMIN LAAJENNOS

PERUSTIEDOT:

koko: 18 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Kintulammin luonnonsuojelualueen rajautuva tila Kortejärven itäpuolella. Osa rajasta kulkee Kortejärven laskupuron uomassa.

SUOJELUPERUSTEET

Monipuolinen metsäalue, jossa on vanhojen mäntyvaltaisten kalliometsien ja kangasmetsien lisäksi korpia. Kortejärven laskupuro on osin luonnontilaisen kaltainen, ja sen varrella on rehevä tervaleppäkorpi.

KYTKEYTYNEISYYS

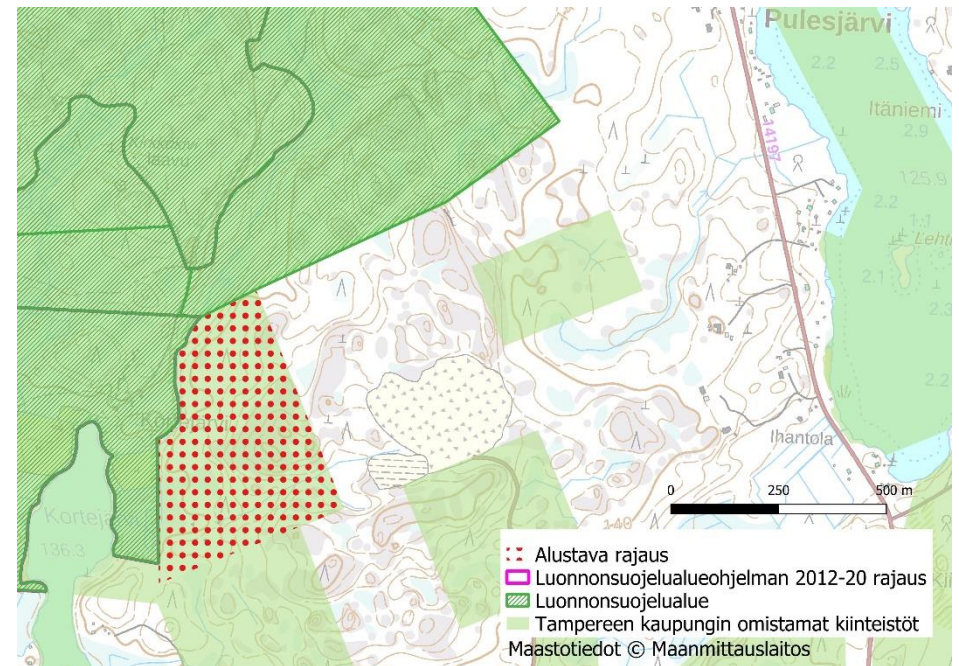
Kytkeytyy suoraan länsiosastaan Kintulammin luonnonsuojelualueeseen (608 ha) Sijoittuu yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Alueen kautta kulkee Teeren taival -retkeilyreitti, joka on rakenteilla vuoden 2025 aikana.

LUONTOSelvITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 10 Kintulammin laajennoksen alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä))

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050):

virkestysalue, kehitettävä matkailukokonaisuus, laaja yhtenäinen metsäalue

Aitolahti-Teisko rantayleiskaava (yk016): M

MUUTA HUOMIOITAVAA

10 KATUSUO

PERUSTIEDOT:

koko: 22,4 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi Aikataulu: valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Kintulammin luonnonsuojelualueen laajennos, länsipuolella sijaitseva luonnontilainen suojuotti ja sitä ympäröivät metsät.

SUOJELUPERUSTEET

Keskeiseltä osaltaan ojittamaton suoyhdistelmä, Katusuo, jossa nevaa ympäröivät rämeet. Myös erillisiä pienialaisempia suokuvioita, joissa vanhoja ojituksia. Soita ympäröi vanhoja kalliometsiä, joissa mänty pääpuulajina.

KYTKETYNEISYYS

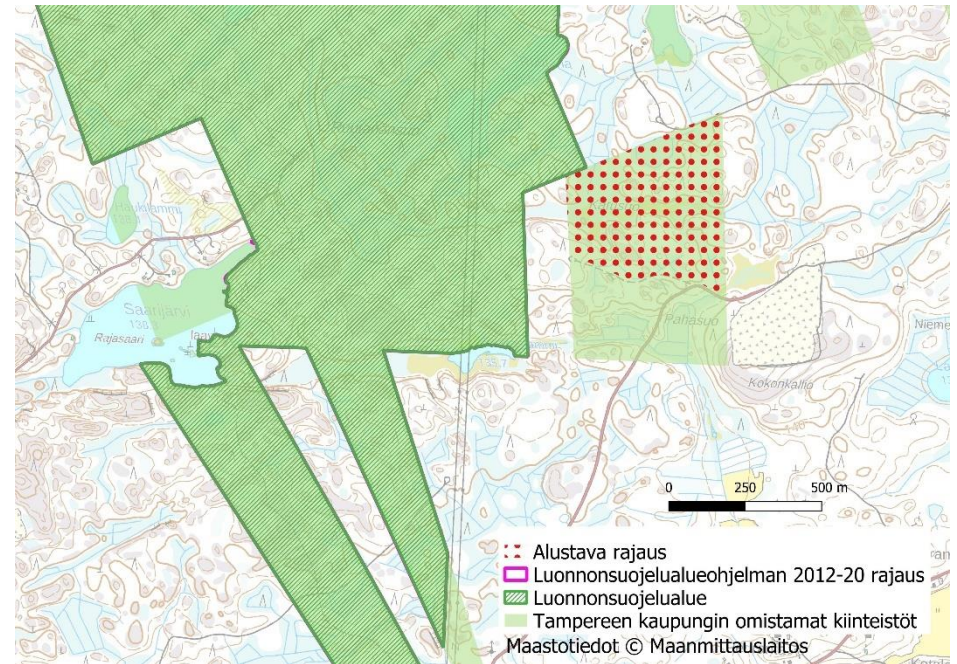
Liittyy Kintulammin luonnonsuojelualueeseen (608 hehtaaria) luoteiskulmastaan. Sijoittuu yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Piensoiden vanhojen ojituksen vaikutuksia seurataan ja tarvittaessa laaditaan ennallistamissuunnitelma.

LUONTOSelvITYSTARPEET

Luontotyyppiselvitys

Kuva 11 Katusuon alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): virkistysalue, kehitettävä matkailukokonaisuus, laaja yhtenäinen metsäalue

MUUTA HUOMIOITAVAA

12 UUSI-KESO

PERUSTIEDOT:

koko 28,2 ha, **tyyppi:** Uusi kohde, **Aikataulu:** valtuustokausi 2029–2033

KUVAUS

Osa soidensuojelun täydennysohjelman (2015) kohdetta *Peräsuo-Hurmajärvi-Härmälänsuo* Aitolahdessa. Rajauksessa on huomioitu alkuperäisen soidensuojeluohjelmassa kartoitettujen suokuvioiden lisäksi niitä yhdistäviä kivennäismaita ja soiden reunoja.

SUOJELUPERUSTEET

Valtakunnallisen soidensuojeluohjelman täydennyksen osa-alue. Vesitasapainoltaan luonnontilaisten, ojittamattomien puustoisten suolaikkujen ja niitä ympäröivien kangasmetsien kokonaisuus. Luontotyypeiltään Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia räme- ja korpityyppejä sekä vanhaa runsaslahopuustoista metsää. Puustoltaan osittain käsiteltyä, mutta osalla kuvioista myös puusto luonnontilaista tai sen kaltaista.

KYTKEYTYNEISYYT

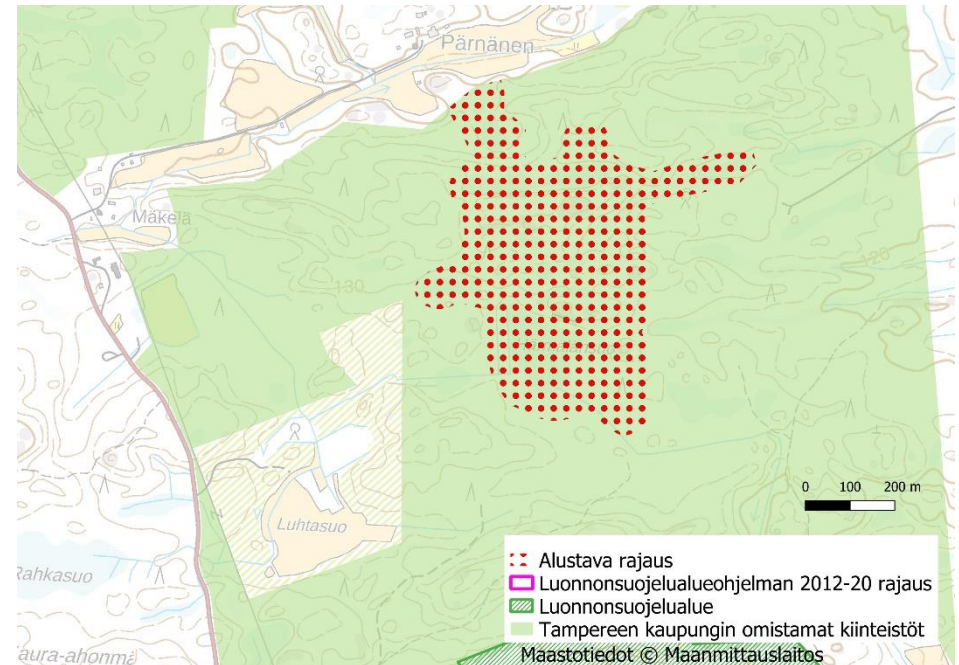
Pohjoispuolella luonnonsuojeluohjelman kohde Korpi-Keso. Eteläpuolella yksityinen luonnonsuojelualue n. 500m etäisyydellä, koillisessa 1,5 km päässä ja idässä 1,5 km päässä. Sijoittuu yleiskaavan laajalle yhtenäiselle metsäalueelle.

HOITO JA KÄYTTÖ

Jätetään kehittymään puustoltaan luonnontilaiseksi. Eteläosassa on vanhoja ojituksia, joiden vaikutuksia seurataan ja tarvittaessa laaditaan ennallistamissuunnitelma.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppiselvityksen (Korvenpää 2022) täydentäminen kivennäismaiden osalta.

Kuva 13 Uusi Keson alustava raja maastokartalla (pallorasteri), vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050); maaseutualue, laaja yhtenäinen metsäalue. Pieni osa pohjoiskulmassa Aitolahdi-Teisko rantayleiskaava (yk016) M maa- ja metsätalousvaltainen alue.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Sisältyy Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan *Elonkirjo ja energia* (hyväksytty 7.4.2025) Luonnon monimuotoisuuden ydinalue -rajaukseen.

13 METSÄ-KIIKKINEN

PERUSTIEDOT:

koko: 10,9 ha, **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi 2037-2041

KUVAUS

Vanha metsä Hirviniemessä Hirviniementien varrella.

SUOJELUPERUSTEET

Runsaslahopuustoinen vanha kangasmetsä, jossa lehtolaikkuja ja metsälehmusta. Itäosassa myös pienialainen rehevä korpi sekä vanha kalliomännikkö. Osittain geologisesti arvokasta kallioaluetta Alasenlahden kalliot.

KYTKETYNEISYYS

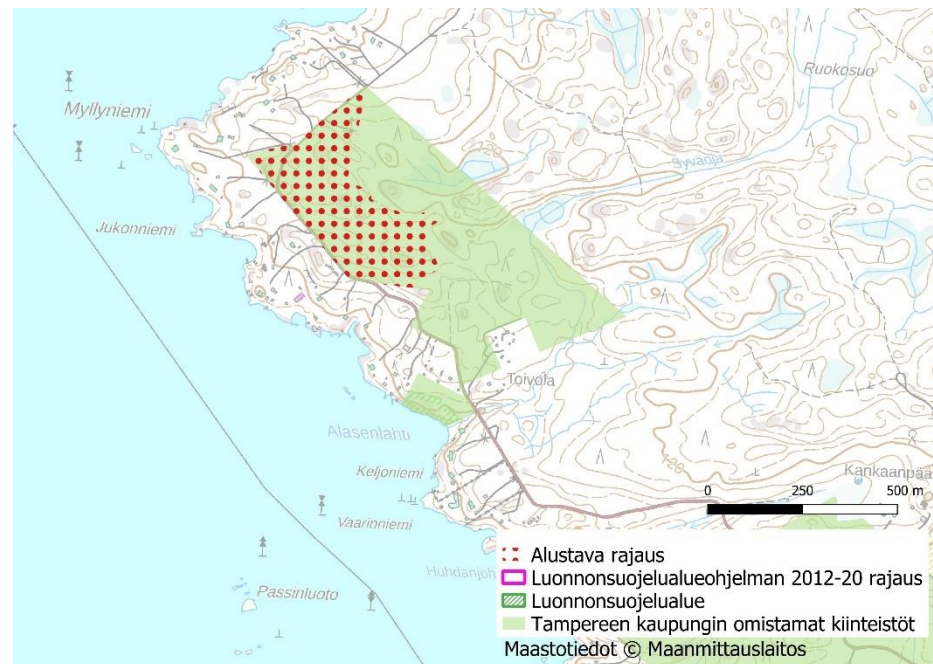
Lännessä luonnonsuojelualueohjelman kohteet Korpi-Keso ja Uusi-Keso noin 2,7 km etäisyydellä. Myös yksityinen luonnonsuojelualue n. 2,7 km päässä. Liittyy yleiskaavan laajaan yhtenäiseen metsäalueeseen itäosastaan.

HOITO JA KÄYTTÖ

Jätetään kehittymään puustoltaan luonnontilaiseksi.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Luontotyyppikartoitus

Kuva 14 Metsä-Kiikkisen alustava rajausta maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (yk050): maaseutualue, geologisesti arvokas kallioalue

Aitolahti-Teisko rantayleiskaava (yk016): M

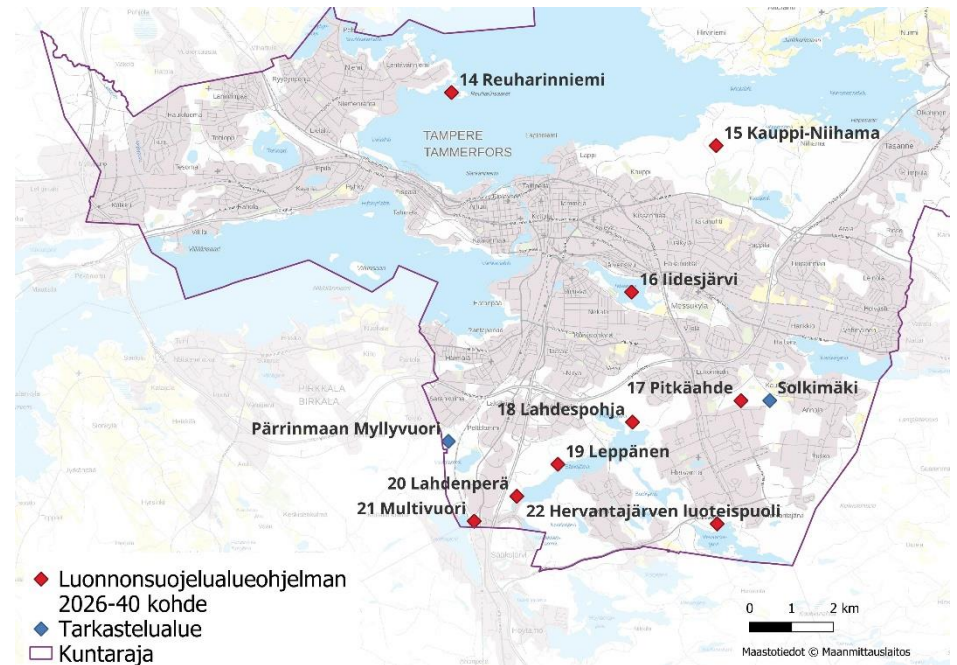
MUUTA HUOMIOITAVAA

Alueella linkkimasto. Alueeseen rajautuvan tien huomioiminen

KANTAKAUPUNGIN LUONNONSUOJELUALUEOHJELMAN KOHTEET KOONTI

Taulukko 2 Kantakaupungin luonnonsuojelualueohjelman kohteiden alustavat pinta-alat ja alustava suojelun aikataulu. LSO 2012-2020 -sarakeessa mainitaan, mikäli kohde tai osa sitä on ollut mukana jollain suojelun tavalla jo aiemmassa Tampereen luonnonsuojeluohjelmassa 2012-2020. Suojelun tapana on siinä vaihtoehtoina arvometsä, kaavasuojelu tai LSL eli luonnonsuojelulaki

Kohde nro	Nimi	LSO 2012-2020	Maapinta-ala (ha)	Vesipinta-ala (ha)	Kokonaispinta-ala (ha)	Suunniteltu toteutus
14	Reuharinniemi		7,3	36,4	43,7	2029–2033
15	Kauppi-Niihama	LSL, arvometsä, kaava (osin)	405,2	0	405,2	2026–2029
16	Iidesjärvi	LSL	21,8	66,9	88,7	2026–2029
17	Pitkäähde	LSL (osin)	22,5	0	22,5	2029–2033
18	Lahdespohja	kaava (osin)	25,9	0	25,0	2029–2033
19	Leppänen	kaava (osin)	16,1	0	16,1	2033–2037
20	Lahdenperä	LSL, kaava	12,9	0	12,9	2033–2037
21	Multivuori	kaava	6,2	0	6,2	2033–2037
22	Hervantajärven luoteispuoli	kaava	22,2	0	22,2	2037–2040
pinta-ala yhteensä			539,1	103,3	642,5	

Kuva 15 Kantakaupungin luonnonsuojelualueohjelmankohdeet ja tarkastelualueet.

14 REUHARINNIEMI

PERUSTIEDOT:

koko: vesi 36,4 ha, maa 7,3 ha **tyyppi:** Uusi kohde **aikataulu:** valtuustokausi
Aikataulu: valtuustokausi 2029-2033

KUVAUS

Näsijärveen työntyvä kallioinen ja kivikkoinen niemi, siihen liittyvät saaret sekä ympäröivä vesialue. Mantereen puolella rajoittuu niemen tyveen.

SUOJELUPERUSTEET

Vanhaa mänty- ja kuusimetsää sekä kalliometsää. Rannat ovat luonnontilaisia ja vaihtelevat rehevistä luhdista karuihin kallio- ja kivikkorantoihin. Niemen tyvellä myös kangaskorpi. Matalalla vesialueella vaihtelevaa pohjan rakennetta ja monimuotoisia vedenalaisia ympäristöjä.

KYTKEYTYNEISYYS

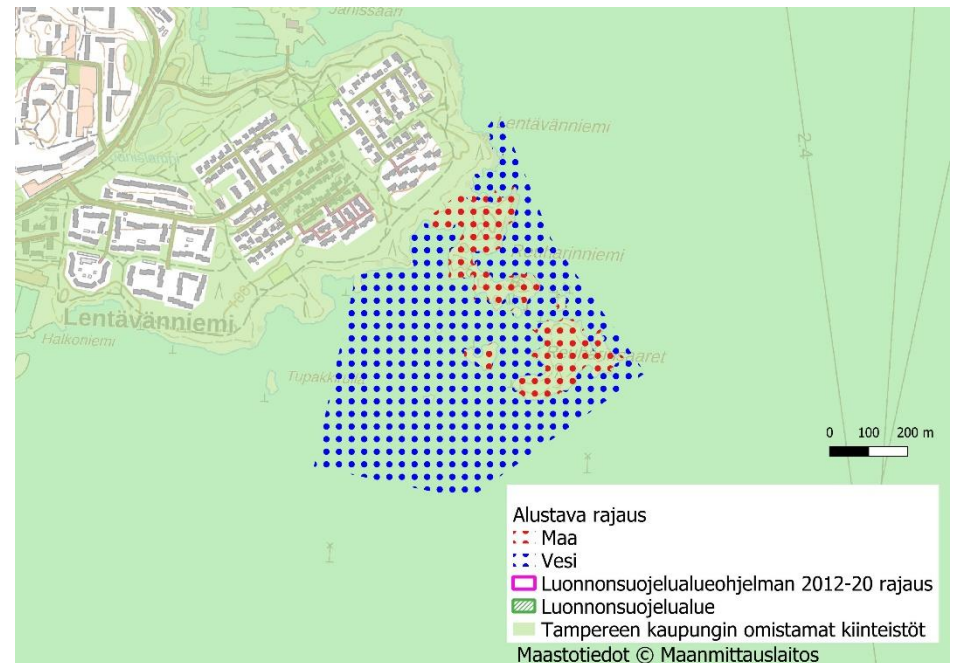
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla.

HOITO JA KÄYTTÖ

Nuotiopaikan ylläpito. Muinaismuistoalueiden pitäminen tarvittaessa avoimina. Virkistyskäytön ohjaaminen olemassa oleville rakenteille kulumisen, turvallisuuden ja muinaismuistojen vaalimisen vuoksi.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Vedenalaisluonnon selvitys.

Kuva 16 Reuharinniemen alustava rajaus maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: keskuspuistoverkosto, vesialue, kansallisen kaupunkipuiston alue

MUUTA HUOMIOITAVAA

Muinaismuistokohteita. Veneily jokaisenoikeuksin sallittua.

15 KAUPPI-NIIHAMA

PERUSTIEDOT:

koko: 405 ha, **tyyppi:** Uusi kohde/Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 arvometsä (Soukonvuoren pohjoispuoleinen alue), kaavamerkintä (Tuomikallio) ja luonnonsuojelualue (Lahnakallio), **aikataulu:** valtuustokausi 2025-2029

KUVAUS

Laaja metsäalue, jonka sisälle jää Soukonvuoren luonnonsuojelualue. Suojelualueen alustava rajausta lännessä ulottuu Kaupin urheilukenttiin, UKK-instituuttiin ja Kaupinojan saunaan, etelässä hyväksytyihin ja vireillä oleviin asemakaava-alueisiin ja idässä yksityisen maanomistuksen alueeseen. Rajauksesta on rajattu pois reitit ja tiet ja yksityiset kiinteistöt. Myös länsiosaan suunnitellut uudet latureitit on rajattu alueen ulkopuolelle. Niihaman majan alue sekä frisbeegolf-alue on rajattu pois.

SUOJELUPERUSTEET

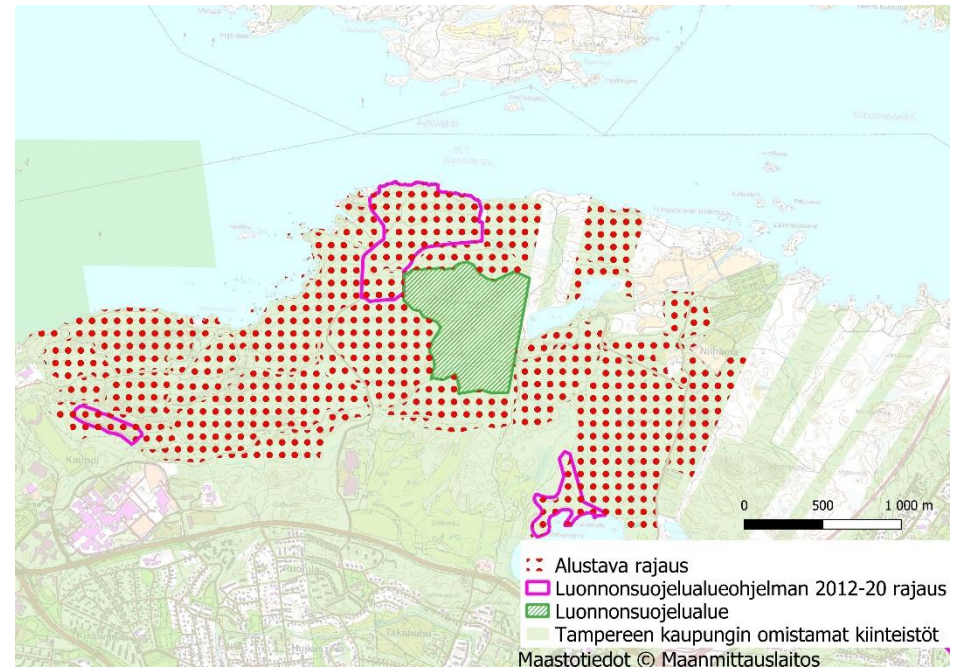
Vanhaa runsaslahopuustoista kangasmetsää sekä lehtoja. Kivennäismaiden lisäksi paljon pienialaisia ojittamattomia suolaikkuja sekä pienvesiä, lähteitä ja uomia. Myös geologisesti arvokkaita kallioalueita: Tuomikallio-Pirunvuori, Soukonvuori ja osa Hepovuoresta. Luonnontilaisia rantoja niin Näsijärven, Niihamajärven kuin Alasjärven rannoilla. Pirkanmaan uhanalaisista vastuulajeista mm. kangasmetsien vastuulajia töyhtötiaista ja rantojen vastuulajia lietetatarta.

KYTKEYTYNEISYYS

Sijaitsee yleiskaavan keskuspuistoverkostolla ja sisältää luonnon ydinalueeksi määritellyn alueen. Järvet ja kaupunkirakenne erottavat alueen muista laajemmista luontoalueista. Idässä noin 2 kilometrin etäisyydellä Halimasjärven luonnonsuojelualue.

HOITO JA KÄYTTÖ

Alueella on runsaasti virkistyskäyttöä, mm. luontopolku, maastopyöräilyreittejä, ulkoilu- /latureittejä ja kolme nuotiopaikkaa. Alueella järjestetään mm. iltarasteja. Virkistyskäyttö huomioidaan jatkosuunnittelussa rauhoitusmääräyksiin ja hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Kuva 17 Kauppi-Niihaman alustava rajausta maastokartalla (pallorasteri), vanhan ohjelman kohteet (pinkki rajausta) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Kantakaupungin yleiskaavayhdistelmä: Keskuspuistoverkosto, suojelualue (Lahnakallio), luonnon ydinalue. Ohjeellinen virkistysyhteys, kansallisen kaupunkipuiston alue, kaupunkihiljainen virkistysalue, luonnon ydinalue, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämisalue, merkittäviä uomia
Asemakaava: länsiosassa ak 8767: VL-7, itäosassa ei asemakaavaa

MUUTA HUOMIOITAVAA

Sisältää aiemman luonnonsuojeluohjelman kohteet Lahnakallio, Soukonvuoren pohjoispuoleinen alue ja Tuomikallio. Alueen keskellä on Soukonvuoren luonnonsuojelualue. Kuntalaisaloitteessa esitetty koko Kauppi-Niihaman suojelua. Suurimmaksi osaksi kansallisen kaupunkipuiston hakemuksen aluetta. Jatkosuunnittelussa huomioitava uusien asuinalueiden virkistysreititarpeet.

16 IIDESJÄRVI

PERUSTIEDOT:

koko: vesi 66,9 ha, maa 21,8 ha **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020
luonnonsuojelualue aikataulu: valtuustokausi 2025-2029

KUVAUS

Rehevä ja matala lintujärvi kaupungin keskustan tuntumassa. Suojelurajaus rantavyöhykkeellä. Maa-alueen osuus rantavyöhykkeellä vaihtelee ympäröivän maankäytön ja luontoarvojen pohjalta. Nekalan puolella rajauksen ulkopuolella ovat vanhan Nekalan kaatopaikan alue sekä toiminnalliset alueet (palstaviljelyalue ja vanha taimisto). Hevoshaan arvoniitty on hoitokohde, jota hoidetaan luontoarvojen pohjalta viheralueena. Välitön rantavyöhyke on kauttaaltaan mukana suojelualueerajauksessa.

SUOJELUPERUSTEET

Lintuvesien suojeluohjelman kohde, jolla monipuolinen ja runsas pesivä ja muutonaikainen ranta- ja vesilinnusto. Luontotyyppinä uhanalainen runsasravinteinen järvi, jota reunustaa rehevät ja paikoin luonnontilaiset rantaluontotyytit. Puhonlahdessa pohjavesialuetta ja luonnontilainen lähde, ja itäosaan laskevat Vuohenoja ja Mutaoja osin luontoarvoiltaan merkittäviä. Vesi- ja rantaluontotyyppien Pirkanmaan vastuulajeja mm. punasotka, nokikana, luhtaorvokki, toutain sekä *Agabus striolatus* -sukeltajakuoriainen

KYTKEYTYNEISYYT

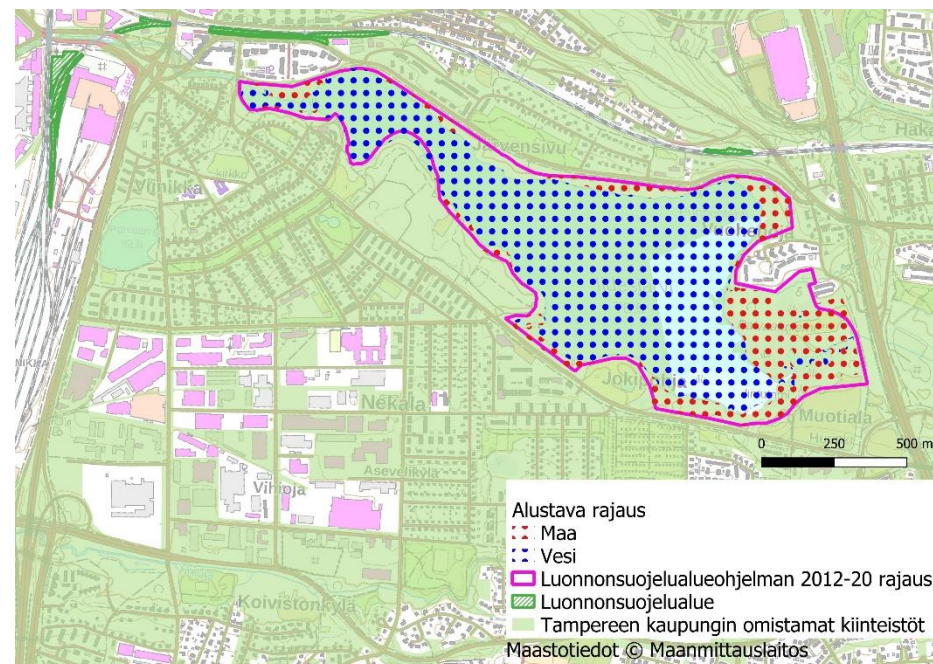
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla. Kytkeytyneisyyttä heikentää Hervannan valtavyöhyke sekä Viinikanojan rakennettu ympäristö.

HOITO JA KÄYTTÖ

Luonnonhoitona mm. hoitokalastus ja linnuston elinolojen parantaminen mm. rantalaidunnuksella itäpäähän niityillä, uusilla pesimäautoilla sekä pienpetopyyntillä. Lintutornia kaakkoiskulmassa ylläpidetään. Uutta virkistyskäyttöä ei ohjata rantavyöhykkeelle linnustolle aiheutuvan häiriön välttämiseksi.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Linnustoselvitys vähintään joka 3. vuosi. Tarpeen mukaan vesiympäristön selvityksiä.

Kuva 18 Iidesjärven alustava rajaus maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: useita asemakaavoja, joissa suojelualue, vesialue ja virkistysaluetta. Osin asemakaavatonta aluetta.

Yleiskaava: luonnonsuojelualue tai -kohde, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue, kansallisen kaupunkipuiston hakemusalue, kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman vyöhyke. Osin pohjavesialue.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Nekalan kaatopaikan kunnostus. Kokinpellon muinaisjäännekohteet.

Vesialueen itäpäähän kiinteistön osakaskunnalta (837-876-12-1) suostumus luonnonsuojelualueen perustamisen edistämiseksi 22.8.2014

17 PITKÄAHDE

PERUSTIEDOT:

koko: 22,5 ha **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 luonnonsuojelulaki

aikataulu: valtuustokausi 2029-2033

KUVAUS

Jyrkkäpiirteinen rinne Ruskon ja Lukonmäen välissä, vanhan Hervannan laskettelurinteen itäpuolella.

SUOJELUPERUSTEET

Pääosin rehevää ja monipuolista runsaslahopuustoista lehtoa ja vanhaa kangasmetsää. Metsälehmuksia esiintyy alueella, erityisesti länsiosassa. Jyrkänteiden lakialueilla kalliometsää. Alueen keskellä luonnontilainen noro. Sekä lehtojen että kallioiden uhanalaisia Pirkanmaan vastuulajeja: lehmuksella elävä niinijäärä ja kallioiden isotorasammal.

KYTKEYTYNEISYYS

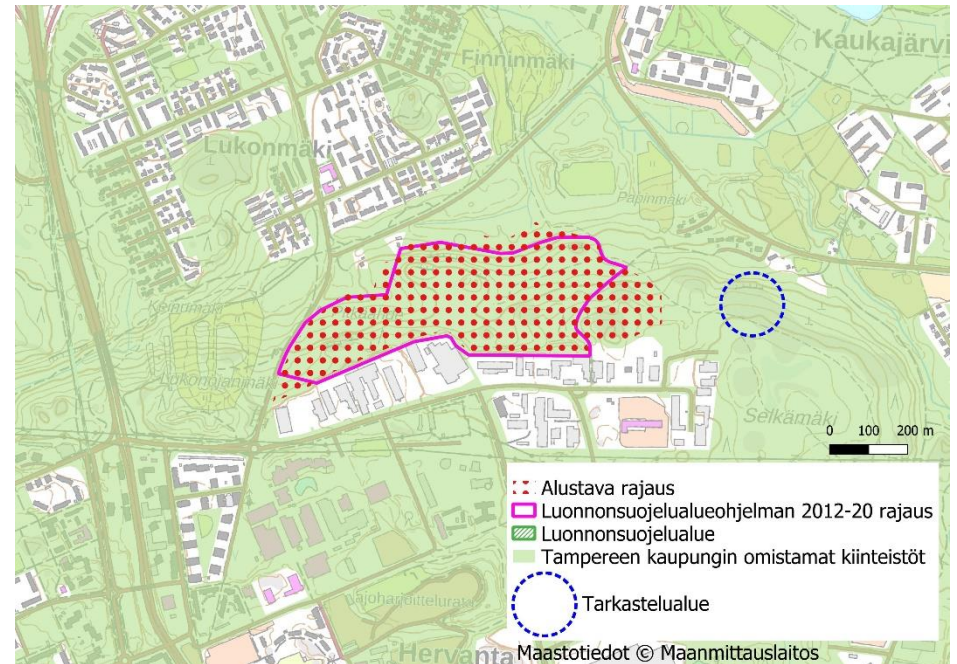
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla. Osa Peltolammilta aina Kaukajärvelle ulottuvaa lehtovyöhykettä. Lukonlahden luonnonsuojeluohjelmakohteelle ja Hikivuoren luonnonsuojelualueelle molemmille n. 1,5 km.

HOITO JA KÄYTTÖ

Alueen poikki rinteen suunnassa kulkee paljon käytetty polku, jonka virkistyskäyttö huomioitava. Pienimuotoisen suunnistuskäytön jatkaminen luontoarvot huomioiden mahdollista.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Ei tiedossa.

Kuva 19 Pitkäahden alustava rajausta maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa, VM (7835), VM (7795), VM (7575)

Yleiskaava: luonnonsuojelualue tai -kohde ja keskuspuistoverkosto, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue

MUUTA HUOMIOITAVAA

Turtolankadun ja Ahertajanaraitin suojavyöhykkeen huomiointi.

19 LEPPÄNEN

PERUSTIEDOT:

koko: 16,1 ha, **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 kaavasuojelu

aikataulu: valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Särkijärven pohjoisrannalla sijaitseva lehtokohde.

SUOJELUPERUSTEET

Lähes koko alue on erityyppisiä melko edustavia lehtoluontotyypppejä, joista osalla esiintyy myös metsälehmusta. Pohjoisosassa myös runsaslahopuustoista kangasmetsää, jossa korpilaikkuja. Länsiosassa alueen poikki virtaa luonnontilainen Leppäsenoja, joka saa alkunsa ylemmää lähteiköltä. Myös alueen sisällä, puron varrella on lähteitä ja pohjavesivaikutteisia korpia. Rantametsä ja ranta on luonnontilaista, ja metsälehmusta esiintyy. Lähteikköjen Pirkanmaan uhanalaisen vastuulajin etelänkoipikorin esiintymä.

KYTKEYTYNEISYYS

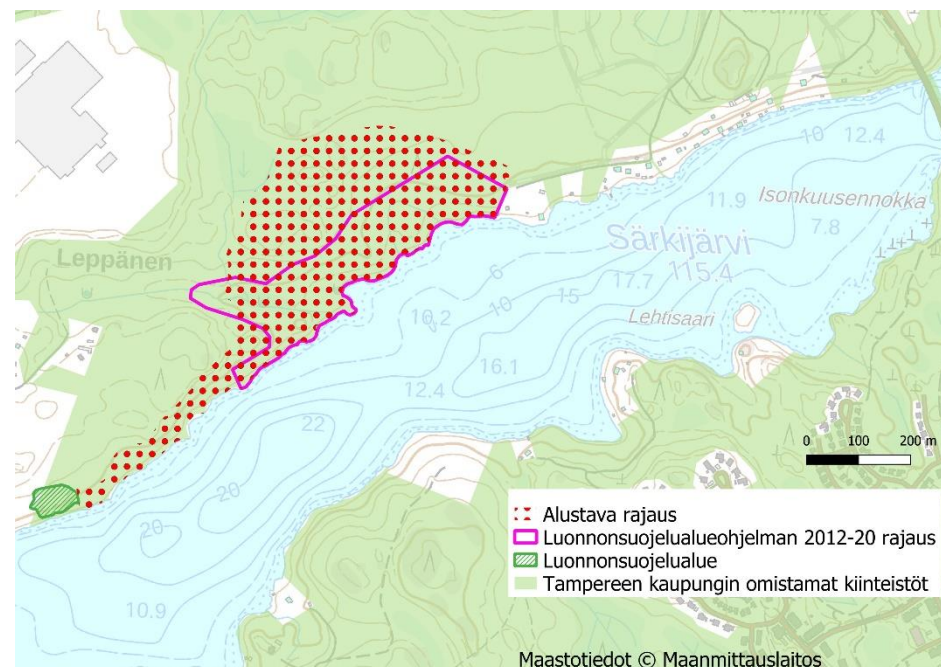
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla. Osa Peltolammilta aina Kaukajärvelle ulottuvaa lehtovyöhykettä. Yhdistyy lännessä luonnonsuojelulla suojeltuun metsälehmuslehtoon.

HOITO JA KÄYTTÖ

Lähteikön seuranta ja mahdolliset toimenpiteet sen luonnontilan kehittymisen varmistamiseksi

LUONTOSELVITYSTARPEET

Lähdelajiston seuranta.

Kuva 21 Leppänen alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaava

Yleiskaava: keskuspuistoverkosto, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue, luonnonsuojelualue tai -kohde

MUUTA HUOMIOITAVAA

Yleiskaavan ohjeellinen virkistysreittiyhteys.

20 LAHDENPERÄ

PERUSTIEDOT:

koko: 12,9 ha **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 luonnonsuojelualue ja kaavamerkintä **aikataulu:** valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Särkijärven eteläisen lahden, Lahdenperän, ja Helsingin moottoritien välisen alueen metsä.

SUOJELUPERUSTEET

Lehtoa ja runsaasti metsälehmusta kasvavaa jalopuulehtoa, joka puustoltaan osin vielä kehitymässä. Osittain myös runsaslahopuustoista vanhaa kuusikangasmetsää. Eteläosassa luonnontilaisia lähteitä ja noro sekä osin lähdevaikutteinen rehevä korpi, jossa ennallistamistarvetta.

KYTKEYTYNEISYYS

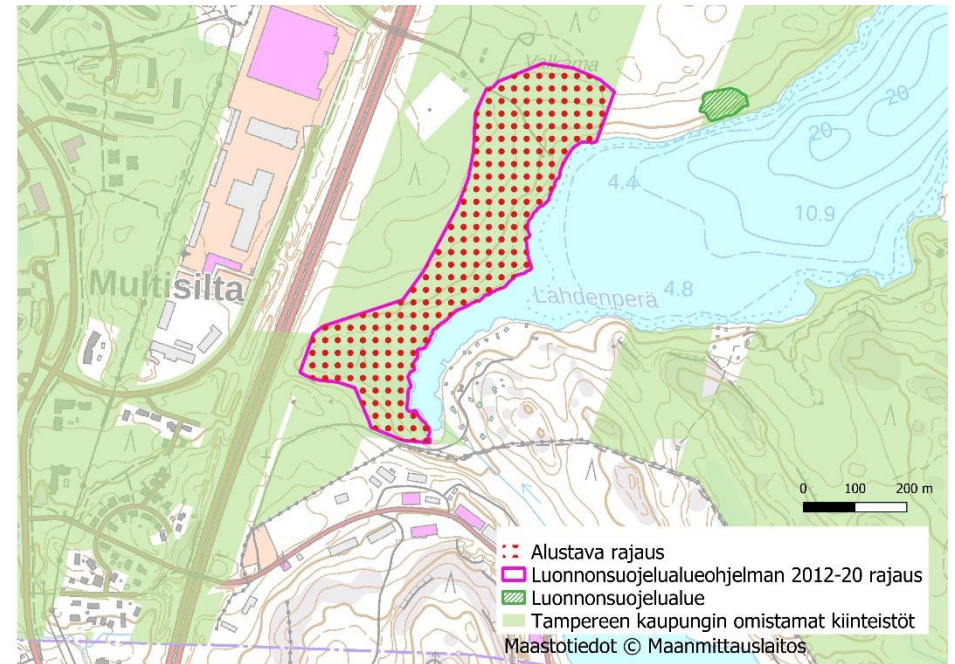
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla. Osa Peltolammilta aina Kaukajärvelle ulottuvaa lehtovyöhykettä. Multivuoren luonnonsuojeluohjelman kohde n. 700 metrin ja Peltolampi-Pärrinkosken luonnonsuojelualue n. 1 km etäisyydellä lännessä, mutta moottoritie heikentää yhteyttä. Idässä sen sijaan kytkeytyy osaksi luonnonsuojelualueohjelman kohteiden verkostoa, jossa lähimpänä Leppänen (n. 200m)

HOITO JA KÄYTTÖ

Yleiskaavan ohjeellinen virkistysreittiyhteys huomioidaan suunnittelussa. Rannan venepaikkojen käyttö huomioidaan. Eteläosan korvelle tehdään ennallistamissuunnitelma.

LUONTOSELVITYSTARPEET

Lähteikköjen ja korven kasvillisuusselvitys.

Kuva 22 Lahdenperän alustava raja maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä)).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: luonnonsuojelualue tai -kohde, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue

MUUTA HUOMIOITAVAA

Venepaikkojen ja Valkamankadun käyttö sekä suojaetäisyys tiealueeseen.

21 MULTIVUORI

PERUSTIEDOT:

koko: 6,2 ha **tyyppi:** Luonnonsuojeluohjelma 2012-2020 kaavasuojelu **aikataulu:** valtuustokausi 2033-2037

KUVAUS

Pääradan ja Lempääläntien välinen mäki, joka rajautuu asutukseen ja teollisuuteen Lempäälän rajalla.

SUOJELUPERUSTEET

Pohjoisrinteellä runsaslahopuustoista kangasmetsää, eteläisempi osa monimuotoista lehtoa, jossa myös jalopuita. Eteläosalla myös luonnontilaisen kaltainen pienvesi. Lehtojen Pirkanmaan uhanalainen vastuulaji, lustehitukoi sekä perinnebiotooppien ja kulttuuriympäristöjen vastuulaji ahdeyökkönen on havaittu alueelta.

KYTKEYTYNEISYYS

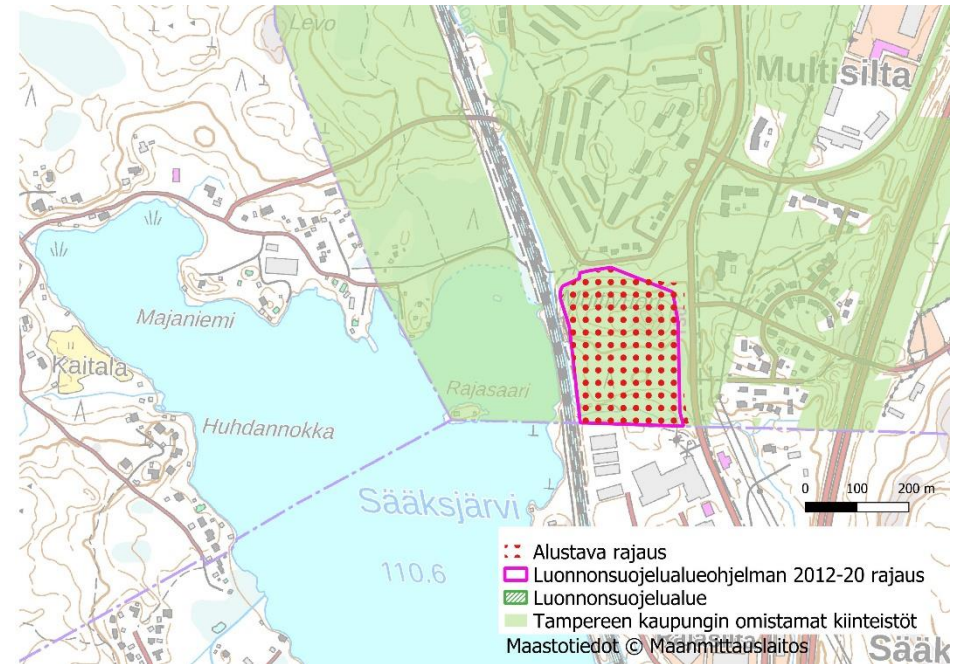
Yleiskaavan keskuspuistoverkostolla. Osa Peltolammilta aina Kaukajärvelle ulottuvaa lehtovyöhykettä. Yhteyksiä heikentävät merkittävästi liikennealueet sekä idässä että lännessä ja muu kaupunkirakenne pohjoisessa ja etelässä.

HOITO JA KÄYTTÖ

Yleiskaavan virkistysyhteys kulkee alueen pohjoispuolella.

LUONTOSelvITYSTARPEET

Hyönteisselvitys vastuulajien nykytilan selvittämiseksi.

Kuva 23 Multivuoren alustava rajaus maastokartalla (pallorasteri, vanhan ohjelman kohteet (pinkki raja) ja kaupungin omistamat kiinteistöt (vihreä).

KAAVAT JA SUUNNITELMAT

Asemakaava: ei asemakaavaa

Yleiskaava: keskuspuistoverkosto, ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue

MUUTA HUOMIOITAVAA

Muinaisjäänköksiä. historiallisia kiviaitoja ja tienpohjia. Huomioitava tievaraus alueen pohjoirajalla, radan lisäraidearve ja ulkoilureitti.

